

**STRATEŠKI PLAN RADA I RAZVOJA MUZEJA
MEĐIMURJA ČAKOVEC**

2016. – 2018.

mr. sc. Vladimir Kalšan, ravnatelj

Čakovec, kolovoz 2015.

Muzej Međimurja Čakovec (MMČ) osnovan je 1954. godine te u svom fundusu ima vrijednu kulturnu baštinu s područja Međimurja koja može poslužiti kao jedan od glavnih resursa za daljnji razvitak Međimurske županije. Cilj je MMČ zaštititi, očuvati i unaprijediti zaštitu svojega fundusa te potaknuti i razvijati njegovo korištenje na održiv način.

MMČ podržava gospodarske aktivnosti koje se temelje na kulturnoj baštini u njegovu vlasništvu u prvom redu u sferi i za potrebe kulturnog turizma, te poduzetništva utemeljenog na kulturnoj baštini.

Muzejsku građu čine civilizacijska, kulturna i prirodna dobra kao dio općeljudske baštine. Skupljanje, čuvanje i istraživanje tih dobara s područja Međimurja te njihova stručna i znanstvena obrada i sistematizacija u zbirke, trajna zaštita, predočivanje javnosti putem stalnih i povremenih izložaba te objavljivanje podataka i spoznaja o njima putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava osnovna je djelatnost muzeja.

Bogati fundus MMČ obuhvaća arheološku građu, djela likovnih i primijenjenih umjetnosti, arhivsku građu i dokumente, pisma i rukopise, stare i rijetke knjige, novac, oružje, odjeću, namještaj, glazbene instrumente, etnografsku građu, te ukrasne i uporabne predmete.

MMČ ima 50 zbirki s ukupno 25.000 predmeta. Informatizacija MMČ odvija se sukladno jedinstvenom informatičkom programu za obradu muzejske građe. Digitalizirano je 48 zbirki i registrirano kao kulturno dobro Republike Hrvatske. MMČ ima pristup internetu, ima svoju vlastitu WEB stranicu, te je dio portala „Hrvatski virtualni muzeji“ Muzejskog dokumentacijskog centra. Ima muzejsku suvenirnicu, a 2015. godine je u sklopu IPA projekta „Tematski putovi Zrinskih“ otvoren Muzejsko – informativni centar s najsuvremenijom IT opremom i mobilnim aplikacijama. Izložbe – likovne i tematske iz fundusa zbirki MMČ- organiziraju se u Izložbenom salonu MMČ.

Broj posjetitelja stalnih muzejskih postava u Starom gradu i Memorijalnoj zbirci Ladislav Kralj Međimurec u stalnom je porastu. U porastu su i vlastiti prihodi MMČ. Najposjećenija manifestacija je Noć muzeja koja se redovito održava zadnjeg petka u siječnju. U posljednje tri godine prosjek posjetitelja Noći muzeja je 3.000. osoba.

Tijekom 2013, 2014. i 2015. godine MMČ u sklopu IPA prekogranične suradnje realizirao tri projekta, dva s partnerom iz mađarskog grada Sigetvara i jedan s Pomurskim muzejom u Murskoj Soboti u Sloveniji. Projekti s mađarskim partnerom nose naslov „Tematski putovi Zrinskih“ i Jezične veze Međimurja i Baranje. S Muzejom Pomurja u

Murskoj Soboti realizirana je tema pod naslovom „Upoznajmo zajedničku prošlost u suradnji za budućnost: VEČERNJI SOARE“

Stalna muzejska postava najvažniji je dio svake muzejske institucije, njezino ogledalo i najbolji primjer stručnog i profesionalnog rada. Zbog neprestanih zaštitnih radova na palači Staroga grada dijelom je bila onemogućena realizacija stalne postave. Međutim, stručni potencijali Muzeja Međimurja Čakovec garancija su da se to, kada se steknu uvjeti, u relativno kratkom vremenu može učiniti.

Stalni muzejski izložbeni prostori koncentrirani su na I. i II. katu palače. Muzejski depoi raspoređeni su na I. i II. katu palače u prostorima koji neće štetiti kontinuiranoj muzejskoj prezentaciji. Kronološki razgled započinje, smjerom kazaljke na satu, na II. katu sa stalnom postavom Pretpovijesne arheologije. Tu na II. katu definirani se prostori i sadržaji koji će kronološkim redom prezentirati arheološke, povijesne i kulturno-povijesne znamenitosti Međimurja od neolitika do Domovinskog rata i suvremenog doba. Stalni postav završava na I. katu palače stalnim postavom Likovne galerije. Na I. katu komunikacija posjetitelja ide smjerom suprotnim kazaljci na satu. Zapčinje postavom Etnografskog odjela, te preko krila Međimurskih velikana (memorijalne zbirke) završava stalnim postavom Likovne galerije. Realizacija memorijalnih zbirki Međimurski velikani na I. katu palače (Josip Štolcer Slavenski, Vinko Žganec, Lujo Bezeredi, Joža Horvat, Josip Vrhovski i drugi) morati će pričekati statičku sanaciju južnoga krila palače. Planira se realizirati:

- 2016. – nova stalna postava v Likovne galerije
- 2017. – a) Nova stalna postava zbirki Arheološkog odjela
  - b) Nova stalna postava Zrinski u Međimurju
  - c) Muzej Nematerijalne baštine u fortifikaciji
- 2018. – Nova stalna postava Međimurski velikani

Kako postupno teče proces kojim se Međimurje definira kao županija Zrinskih, a Čakovec pretvara u kulturološkom smislu u grad Zrinskih, potrebno je nadopuniti i proširiti sadržaje koji u povijesnom i kulturno-povijesnom smislu pripadaju 16. i 17. stoljeću, odnosno vremenu gospodstva obitelji Zrinski u Međimurju. Muzej Međimurja Čakovec i Stari grad Zrinskih u Čakovcu na taj će se način pretvoriti u centralni nacionalni memorijalni prostor Zrinskih.

U polukatu palače, uz muzejsku suvenirnicu, uređen je prostor nove uprave MMČ s kabinetima kustosa i muzejskom knjižnicom. Ti će se prostori kada se završi statička

sanacije jugozapadnog krila povezati sa studijskim depoima i postojećom muzejskom restauratorsko-preparatorskom radionicom. Na tavanu palače, nakon statičke sanacije moći će se urediti depoi za glomaznu muzejsku građu.

Najveći dio aktivnosti stručnih kadrova usmjeren je na realizaciju suvremenih stalnih muzejskih postava kako bi MMČ dostojno svojim posjetiteljima mogao prezentirati bogatu pokretnu i duhovnu baštinu Međimurja. Potom, promišljenim vođenjem stručne i znanstvene politike u MMČ omogućiti stručna i znanstvena istraživanja koja će rezultirati relevantnim tematskim recenziranim izložbama, katalogima i publikacijama.

Stručnom osoblju nastoji se omogućiti stalno usavršavanje, javnu promociju i aktivno učešće u projektima i akcijama koje se odvijaju na prostoru Međimurja, Hrvatske i šireg okružja. Stručnom osoblju potrebno je omogućiti i dalje edukaciju za ravnopravno sudjelovanje u realizaciji projekata unutar Europske unije. Sa srodnim institucijama u Mađarskoj i Sloveniji natjecati se za sredstva pristupnih fondova Europske unije.

Nakon temeljite analize uloge Muzeja Međimurja Čakovec u ukupnom razvoju Međimurske županije, vodeći računa o temeljnim zadaćama muzejske djelatnosti u skladu sa Zakonom o muzejskoj djelatnosti i drugim dokumentima, prići sustavnom odabiru i zapošljavanju potrebnih stručnjaka.

Stvarajući pretpostavke brzog razvoja muzejsko-galerijske djelatnosti u Međimurju, uz rekonstrukciju i dovršenje stalne muzejske postave, treba povećati broj posjetitelja Muzeja Međimurja do 2018. godine za 100%.

Promišljenim marketinškim pristupom sustavno treba osim Hrvatske, obuhvatiti Mađarsku, Sloveniju, Češku i Austriju, dakle zemlje s kojima nas veže duga zajednička povijest, te u Čakovec i Međimurje dovesti turiste i posjetitelje iz tih zemalja. Povezati se s turističkim agencijama, organizacijama i zajednicama u zemlji i inozemstvu. Tiskati vodiče, kataloge i prospekte na hrvatskom, mađarskom i engleskom jeziku. Omogućiti nesmetan rad muzejske suvenirnice i prodaju suvenira ulaznica, propagandnog i drugog materijala. U svemu tome veliku ulogu treba odigrati projekt „Tematski putovi Zrinskih“.

U realizaciji osnovne muzejsko-galerijske djelatnosti koriste se i koristiti će se nadalje sredstva Međimurske županije, Grada Čakovca, Republike Hrvatske, uglavnom Ministarstva kulture, vlastita sredstva, sredstva donatora i fondova Europske unije.

Što je potrebno učiniti na razvoju muzejske djelatnosti u Međimurskoj županiji?

1. Nastaviti razvijati kulturnu infrastrukturu – investicijska ulaganja u programe dovršetka uređenja i opremanja objekata MMČ i novih stalnih muzejskih postava. To mora biti apsolutni prioritet strategije kulturnog razvoja Međimurske županije

2. Ravnomjerno i funkcionalno razvijati sve sastavnice muzejske djelatnosti na području Međimurske županije te oformiti i povezati mrežu lokalnih muzejskih zbirki, uglavnom etnografskih, oko MMČ i definirati kulturne teme koje su ključne za područje lokalne zajednice.

3. Osigurati čuvanje i predstavljanje materijalne i duhovne baštine i tu aktivnost proširiti na cijelom prostoru Međimurja kao dio zavičajnog identiteta usklađenog s okolišem i kulturnom baštinom.

4. Analizirati i valorizirati kompletan korpus građe MMČ i izraditi bazu muzejskih predmeta najviše kategorije.

Duhovna baština

Međimurje posjeduje iznimno bogatu, raznovrsnu i stoljećima čuvanu nematerijalnu baštinu. Osnivanjem mnogobrojnih kulturno-umjetničkih društava koje njeguju folklorne tradicije još između dva svjetska rata, društava koje su njegovala građanski način života još krajem 19. stoljeća, zatim proučavanjem, dokumentiranjem te prenošenjem znanja i vještina mladim generacijama danas, učinjeno je mnogo na njezinu očuvanju.

Dio nematerijalne baštine Međimurja čuva se, obrađuje i prezentira u MMČ. Ipak, očuvanje nematerijalne kulturne baštine osiguravaju prvenstveno njezini nositelji i lokalna zajednica kroz realizaciju raznovrsnih projekata i aktivnosti te uz suradnju sa stručnjacima MMČ.

Nematerijalna baština već se duže uključuje u turističku ponudu preko različitih manifestacija, festivala, vjerskih i svjetovnih događanja. Tijekom njih prikazuju se fenomeni nematerijalne baštine, rekonstrukcije običaja, tradicionalno pripremanje hrane u sklopu gastronomske ponude, radionice u kojima mogu sudjelovati svi u učenju raznih vještina i slično. Nematerijalna baština izvor je dodatne gospodarske aktivnosti u Međimurju što se

najbolje vidi u starih obrta i vještina kao što su medičarski i svjećarski obrt, lončarstvo, čipkarstvo, vinarstvo i bogata gastronomska ponuda.

Kroz projekt Mali školski kustosi koji MMČ već godinama radi s međimurskim osnovnim školama nematerijalna baština postaje oblik neformalnog i formalnog obrazovanja učenika, nastavnika i sredine u kojoj škola djeluje. Projekt podiže svijest lokalnog stanovništva o vrijednostima i značaju nematerijalne baštine i njihovoj ulozi u očuvanju, prenošenju i gospodarskom korištenju ove baštine.

Muzej nematerijalne baštine Međimurja

U tijeku je izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju bastiona fortifikacije Starog grada u Čakovcu s prilaznim mostom/cestom kao „Muzej nematerijalne baštine Međimurja“. Sredstva za projektiranje i radove osigurana su iz strukturnih fondova EU preko Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU.

Fortifikacija je klasično građenih zidova od opeke i međukatne drvene konstrukcije. Krovšte je klasično drveno pokriveno glinenim crijepom. Osnovni zahvati na objektima fortifikacije: statička sanacija, novi krov obavljeni su sredinom 90-ih godina 20. stoljeća. Preostala je obnova bedema glavnog ulaznog bastiona s novim kruništem. U pojasu fortifikacije potrebno je još obnoviti i rekonstruirati dio zidina, te dovršiti rekonstrukciju jugozapadnog i sjeverozapadnog bastiona. Nakon zahvata na obnovi palače, zadnji će se radovi odvijati na parternom uređenju kompleksa.

Ulaz u centralni prostor Muzeja nematerijalne baštine biti će smješten u sjevernom, desnom krilu utvrde, s ulazom kroz vanjske stepenice lijevog kraka. Otuda nadalje do krajnjeg sjevernog bastiona proteže se muzej, no tu i ne završava. Sjeverni bastion biti će natkriven i također iskorišten u svrhu postava, a okruglo okno na sredini poda bastiona, koje je ujedno i okno kupolastog svoda prostorije ispod, otvorit će se, te će se u njega umetnuti spiralne stepenice koje će povezivati gornji i donji kat. Kroz stepenice posjetitelji se spuštaju u prostoriju monumentalnog karaktera sa spuštenim podom i kupolastim svodom. Prizemne prostorije lijevog sjevernog kraka kompleksa vanjske utvrde namijenjene su za muzejske prostore koji će prezentirati ono za što su te prostorije i služile tijekom stoljeća – ćelije zatvorenika. Naime u dotičnim su prostorijama još od 16. stoljeća i razdoblja stolovanja Zrinskih i borbi protiv Turaka, pa do razdoblja 2. svjetskog rata i mađarske okupacije bili zatvori, a karakter ćelija s debelim željeznim vratima s malim rešetkastim otvorom na sredini i bez prozora na vanjskim zidovima sačuvan je dan danas. Tu su bile zatvaranje i žene optužene

da su vještice. Zadnja prostorija ćelija završava unutar prizemlja centralnog bastiona. Sve su prostorije povezane hodnikom. Iz prizemnog haustora unutar centralnog bastiona otvorit će se dva ulaza u dvije zasebne prostorije unutar kojih će biti prikazana obrana utvrde teškom artiljerijom (topovi, topovske kugle, katapult...). Muzejska prezentacija ćelija i obrane utvrde zamišljena je kao ambijentalni povijesni prikaz stvarnih namjena dotičnih dijelova kompleksa. U Muzeju nematerijalne baštine u fortifikaciji predviđene su četiri multimedijske jedinice.

U središnjem dijelu utvrde unutar natkrivenog centralnog oktogonalnog bastiona na katu i u prizemlju smjestiti će se muzejski prostori i terasa restorana u kojem će se služiti jela iz dvorske kuharice Zrinskih i jela Međimurske kuhinje. To je najreprezentativnija lokacija utvrde s panoramskim pogledom na centar grada i okolni perivoj. Iz nje vodi ulaz na toranj sa satom koji će posjetitelji Muzeja i restorana moći razgledati i proširiti vidik na središte Čakovca.

Desno od centralnog bastiona, u južnom krilu, planira se rekonstrukcija zgrade na kat iz 18. stoljeća, koja je nekoć bila osnovni dio kompleksa utvrde, a danas je više nema. Na katu te zgrade uz bedem biti će velika dvorana restorana. Prizemlje zgrade namijenjeno je za recepciju Muzeja sa sanitarnim prostorom za posjetitelje muzeja, za stan domara kompleksa i apartman za goste Muzeja Međimurja. Projektira se i rekonstrukcija pokretnog drvenog mosta na ulazu u bastion s gradske strane.

Projektiranje će biti dovršeno krajem 2015. godine, a tada ćemo se s gotovim projektom koji uključuje i troškovni natjecati za sredstva iz Strukturnih fondova EU preko MRRIF RH.

Arheološka istraživanja

Za povijest i identitet Međimurja neupitna je važnost arheoloških lokaliteta. Lokalizacije koji su snažno utjecali na život u Međimurju odnose se na razdoblje prapovijesti, antike, srednjovjekovlja i novovjekovnog razdoblja. U Međimurju se arheološka istraživanja sustavno provode već četrdesetak godina. Zahvaljujući njima Međimurje je prestalo biti siva zona na arheološkoj karti Hrvatske. U MMC su formirane arheološke zbirke, postoji stalni postav i povremeno se organiziraju tematske izložbe arheološkog karaktera.

Tijekom 2013. 2014. i 2015. godine arheološka istraživanja su se obavljala na prostorima Starog grada u Čakovcu te na brojnim arheološkim lokalitetima u Međimurju. U dva navrata, 2011. i 2012. arheološka su iskapanja obavljena na kompleksu nekadašnjeg

pavlinskog samostana Svete Jelene u današnjem Šenkovcu. Trenutno se izrađuje izvedbeni projekt dijela kompleksa na temelju istraženih i pouzdanih podataka.

NEPOKRETNI SPOMENICI I OBJEKTI U VLASNIŠTVU MMČ

1. STARI GRAD ZRINSKIH ČAKOVEC – najvažniji profani nepokretni spomenik kulture u Međimurskoj županiji. Kompleks se danas sastoji od fortifikacije i palače. Spomenik je pod zaštitom.

U 13. stoljeću za gospodstva obitelji Čak spominje se drveni toranj, odnosno utvrđeni položaj, a u prvoj polovini 14. stoljeća dogradnjom novih obrambenih i stambenih sadržaja današnji je Stari grad pretvoren je u utvrđeni grad - Wasserburg. Kao takav utvrđeni grad izrijekom se spominje 1333. godine u ispravi kralja Karla Roberta. U vrijeme gospodstva vojvoda Lackovića 1376. spominje se kao "Castrum Paradich". Grof Herman Celjski došao je u posjed Čakovca kada je on već bio značajno arhitektonsko djelo građeno u gotičkom stilu. Konzervatorska istraživanja i nalazi govore da početkom 15. stoljeća čakovečki utvrđeni grad po kvaliteti svoje gradnje ni po čemu nije zaostajao za razvijenim graditeljstvom europskog kasnoga srednjega vijeka.

Čakovec je u doba gospodstva Ernušta bio "prostran i sjajan" vlastelinski grad - castrum. Bio je dobro utvrđen i nije ga bilo lako osvojiti čak ni uz upotrebu topništva. Gradske su obrambene kule i zidine bile čvrsto građene. Zrinski su imali odlične temelje da iz jakog castruma izgrade još jaču renesansnu utvrdu.

Čakovečka je utvrda za vrijeme gospodarenja Zrinskih doživjela mnoge graditeljske promjene. Graditeljska baština govori da su Zrinski do kraja 16. stoljeća izgradili oko novopodignutog dvora čvrsti sustav obrane. U vanjskom obrambenom sustavu zadržali su dio postojećih zidina zajedno s polukružnim kulama i sagradili bastione renesansnih karakteristika. Novi bastioni imaju dvije tipološke oznake: bademasti i noviji peterougaoi s produženom bočnom stranom. Čakovečki je grad postao mješanac starog Wasserburga (vodene utvrde) i renesansne tvrđave.

Sredinom 17. stoljeća na sjeverozapadnom potezu bedema čakovečke utvrde uklonjene su polukružne kule i sagrađen je poligonalni bastion.

Graditeljska djelatnost grofa Nikole Zrinskog Čakovečkog (1620. -1664.) bila je usmjerena na rekonstrukciju i utvrde i palače u Čakovcu. Projekt rekonstrukcije izgradio je talijanski arhitekt Filiberto Lucchese (Tessin 1606. – Beč 1666.). Time je nastala peterokutna modernizirana utvrda, a

njezin je novi izgled sačuvan na grafičkom prikazu čiji je autor Giovanni Giuseppe Spalla s kraja 17. stoljeća. Paralelno s izgradnjom fortifikacije, Zrinski su gradili i raskošnu renesansnu palaču. Palača je dobila oblik zatvorenog četverokuta s prostranim unutrašnjim dvorištem. Na sjeverozapadnom i jugoistočnom dvorišnom potezu pročelja prizemlje su ukrašavale arkade. U arhitektonskom smislu palača je imala prizemlje, međukat, prvi kat i drugi kat.

Althani su Čakovečko vlastelinstvo, a posebno vlastelinske objekte, primili u izuzetno lošem stanju. Čakovečki Stari grad zatekli su gotovo u ruševnom stanju. Svjedočanstvo takvoga stanja zajedno s planovima nužnih popravaka ostavio je Stjepan pl. Jesenski koji je 1720. godine kao član Kraljevske urbarske komisije boravio u Čakovcu. Taj je opis stanja napravljen prije velikog potresa koji je Međimurje pogodio 30. travnja 1738. godine, a nakon što su tvrđavu jedno vrijeme 1704. i 1708. godine držali mađarski pobunjenici - kuruci - pod vodstvom Franje Rakoczyja. Jesenski u svom izvješću konstatira da su utvrde sasvim zapuštene. Nabroja pet bastiona, četiri građena od kamena i cigle, a peti samo od tesanog kamena. Kiše su teško oštetile zidove. Svod ulaznog bastiona na više je mjesta napukao. Tvrđava je opasana jednostavnim dvostrukim jarkom koji je pun vode iz okolnih močvara. Ima dva drvena mosta, prilično ruševna koji se pružaju preko ta dva jarka. U dvorištu tvrđave Jesenski opisuje male nepravilne zgrade, dijelom zidane, a dijelom drvene, no zbog nemara sve su u ruševnom stanju. U kamenom bunaru voda je bila dobra samo za pranje.

Palača je, navodi Jesenski, četverokutnog oblika s unutrašnjim dvorištem. Ulazna vrata nalaze se pod tornjem od klesanog kamena. U unutrašnjem dvorištu palače također se nalazi bunar čija voda nije za piće. Palača ima prizemlje, a međukat je nadsvođen i u njemu se nalazi arsenal. Današnji prvi i drugi kat uređeni su za stanovanje. Podovi i stropovi su im od drvenih greda pokriveni jednostavnom štukaturom. Jedino su temeljni zidovi palače u čvrstom stanju. Oba stambena kata u cijelom opsegu imaju prozore ukrašene profiliranim kamenom. Većina prozora je bez stakala. Na jugoistočnom i sjeverozapadnom unutrašnjem pročelju palače po četiri kvadratna stupa podupiru trjemove gornjih katova. Palača ima tri kamena stubišta. Krovnište palače je u lošem stanju. Pokrivena je crijepom različitih veličina.

Althani su odlučili današnji Stari grad temeljito popraviti i obnoviti. Angažiran je dvorski arhitekt Anton Erhard Martinelli. Martinelli nije gradio novu palaču već je odlučio renesansnu četverokrilnu palaču obnoviti i nadograditi te joj dati barokna obilježja. Obnova i barokizacija započela je 1738., a završena je 1743. godine. Ono što danas možemo vidjeti potječe upravo iz toga vremena. Althani su dakle obnovili palaču Zrinskih. Nadogradili su današnji drugi kat, podigli unutrašnje arkade i porušili stari zvonik. Određena i dosljedno provedena barokizacija pokazuje da je ona djelo snažne graditeljske osobnosti, a tlocrtnom organizacijom i arhitektonskim oblicima

identična je graditeljskim ostvarenjima baroka austrijskih i čeških krajeva. Četiri četveroetažna krila zatvaraju pravokutno dvorište. Iz zatvorenog građevnog bloka ispada samo zapadno krilo ugaonim rizalitima. Oni su preoblikovane ugaone kule ranije palače. Organizacija unutrašnjeg prostora osniva se na ujednačenom nizu prostorija koje uz dvorišna pročelja u svakoj etaži prate hodnik. U prizemlju bočnih krila hodnik je arkadno rastvoren. Stubišta su zatvorena u masu i svojom skromnošću podređena prostornoj organizaciji. Pročelja su riješena plošnim geometrijskim elementima koji grade plitke i uglate slojeve zidnih površina. Vanjska pročelja plastično su naglašenija. Nad visokim prizemljem sa širokim horizontalnim trakama stilizirane rustike izmjenjuje se s prozorskim osima veliki red dorskih pilastara. Jedini jači plastični naglasak na glavnom pročelju je portal klesan u kamenu. Nad njim se, na triglife, oslanja balkon. Konzolna površina balkona povećana je mrežom kovanog željeza koja gradi i balkonsku ogradu.

Iznad glavnog ulaznog bastiona Althani su sagradili novi barokni toranj sa satom. Zbog toga je trebalo temeljito obnoviti i ojačati svodove ulaznog bastiona. Za ulaz u lijevo i desno krilo pomoćnih objekata prislonjenih uz stare tvrđavske bedeme podignuti su s dvorišne strane stubišni ulazi s natkrivenim trjemovima.

Pored toga što je tijekom povijesti bio sjedište aristokratskih obitelji čakovečki Stari grad je u 19. stoljeću dobio i druge funkcije. U njemu je od 1855. do 1870. djelovala tvornica šećera. Od 1870. tu je radila Građanska škola Čakovec, od 1871. Kotarski sud, Okružni sud i gruntovnica, a od 1879. do 1889. Učiteljska škola. Potom je tu sjedište Kotara Čakovec, a nakon I. svjetskog rata sjedište Građanskog povjereništva za Međimurje. Grof Eugen Feštetić je 1923. godine prodao Čakovečko vlastelinstvo firmi Slavonija d.d. iz Zagreba, a od 1933. godine čakovečki Stari grad je u vlasništvu Obrtnog zbora za grad i kotar Čakovec. U vrijeme II. svjetskog rata u Starom gradu su mađarske okupacijske vlasti uredile koncentracijski logor. Nakon II. svjetskog rata tu su uređeni prostori za rad Ekonomske škole i ženskog učeničkog doma. U Starom su gradu svoje djelovanje započele sve današnje čakovečke srednje škole. Od 1955. godine tu su i stalne postave Muzeja Međimurja Čakovec.

Danas u palači Starog grada djeluje Muzej Međimurja Čakovec sa svojom upravom, stalnim muzejskim postavama i muzejskim depoima na I. i II katu, suvenirnicom, prostorima namijenjenim novoj upravi, studijskim depoima, restauratorsko-preparatorskom radionicom, Izložbenim salonom, Muzejsko-informativnim centrom i dvoranom za svečane namjene te kotlovnicom i spremišnim prostorima.

Prostore u sjeverozadnom krilu koje su nekada koristile inspeksijske treba urediti i staviti u funkciju Izložbenog salona i Dvorane za svečane namjene (VIP salon, prihvatni depo, garderoba, sanitarni čvor i drugo). Izložbeni salon i Dvoranu za svečane namjene treba

koristiti kao polivalentni prostor za reprezentativne i protokolarnе namjene Međimurske županije. U tom prostoru treba ugraditi lift.

U suterenu je prostor je i prostor Zrinske garde Čakovec koji su oni sami uredili (troškovima uređenja plaćaju najam).

Posebним ugovorom čakovečka tvrtka Letina inox uredila je u suterenu palače (jugoistočno krilo) na prostoru od 280 četvornih metara prostor za restoran, kušaonicu pjenušca i završnu fazu proizvodnje pjenušca klasičnom metodom (spomen i na prvu hrvatsku tvornicu šampanjca koja je u Čakovcu radila od 1904. do 1914. godine). Uređenjem prostora plaća najam. Radi se o klasičnom javno-privatnom partnerstvu. Uređenje prostora odvijalo se pod strogim nadzorom konzervatora.

NAMJENA PALAČE: Memorijalni prostor (muzejsko-galerijski), komercijalni. Palača (p)ostaje centralni memorijalni prostor Međimurske županije s muzejsko galerijskim sadržajima, protokolarnim prostorima Međimurske županije i komercijalnim sadržajima.

PALAČA:

Nastavak radova na statičkoj sanaciji jugoistočnog i jugozapadnog krila

2016. - I. kat jugozapadnog krila

2017. - II. kat jugozapadnog krila

2018. - tavan jugozapadnog krila i uređenje vanjskih pročelja palače
(jugoistočnog i jugozapadnog krila)

Potrebni radovi i zahvati :

- a) Sustavna arheološka istraživanja prostora između fortifikacije i palače
- b) Sondažna arheološka istraživanja opkopa fortifikacije.
- c) Temeljita arheološka istraživanja jugozapadnog bastiona.

2. KOMPLEKS PAVLINSKOG SAMOSTANA SV. JELENE U ŠENKOVCU – Spomenik je pod zaštitom.

Na mjestu današnje kapelice u srednjem se vijeku nalazilo reprezentativno zdanje pavlinskog samostana koji je stoljećima bio izvorište i centar vjerskog, kulturnog i prosvjetiteljskog djelovanja na tlu Međimurja. Osnovala su ga 1376. godine međimurska vlastela Stjepan Lacković i njegov brat Dionizije. Tom su prigodom samostanu darovali posjed Varhel. Novi gospodar grof Herman Celjski 1420. godine dao je samostanu posjed Šenkovec.

Kralj Matija Korvin darovao mu je 1467. godine posjed Mačkovec, a potom i potvrdio sve ranije stečene posjede i prava.

Kapelica, odnosno svetište samostanske crkve posljednji je ostatak velikog i bogatog samostana čiju su izgradnju omogućili vojvode Lackovići i grofovi Celjski. U sklopu samostana grof Nikola Zrinski Sigetski sagradio je 1559. godine grobnicu svoje obitelji. U nekoliko navrata, nakon požara i potresa samostan je preuređivan. Nakon potresa 1738. godine dobio je barokna obilježja. Po ukinuću pavlinskoga reda 1782. (1786.) godine jedno je vrijeme služio kao vojno skladište. Od 1802. godine bivši je samostan u vlasništvu baruna Kneževića. Teško je stradao i definitivno je srušen nakon potres 1880. godine. Osim same arhitekture današnje kapelice osobitu vrijednost predstavljaju gotičke freske s kraja 14. stoljeća, slikara škole Vitalia da Bologne.

Uz svetište nekadašnje samostanske crkve u temeljima je sačuvan dio samostanskih zgrada te mauzolej obitelji grofova Zrinskih.

NAMJENA: memorijalni prostor, atraktivna turistička destinacija–veliki komercijalni potencijal

Potrebni radovi i zahvati:

- revizijska arheološka istraživanja na dijelu kompleksa, izrada idejnog projekta prezentacije kompleksa, izrada projekta funkcioniranja spomeničkog kompleksa.

Dinamika: 2016. – izrada glavnog i izvedbenog projekta dijela kompleksa

2017. – otkup susjedne kuće s dvorištem

2018. – početak radova obnovi i prezentaciji kompleksa

3. MEMORIJALNA ZBIRKA LADISLAV KRALJ MEĐIMUREC

- smještena u slikarovoj rodnoj kući u Čakovcu u Ulici Ruđera Boškovića. Sastoji se od umjetnikovog stana s ateljeom, galerijskog dijela i vrta. Izrađen je projekt rekonstrukcije i nadogradnje

Zahvati: Rekonstrukcija i nadogradnja

Namjena: memorijalni prostor, likovne radionice, edukativni sadržaji, manji glazbeno- scenski programi

Dinamika: 2016. – početak radova na rekonstrukciji i nadogradnji

2017. – nastavak i završetak radova na rekonstrukciji i nadogradnji slikareve rodne kuće

2018. – obnova vrta i vrtne opreme.

mr. sc. Vladimir Kalšan, ravnatelj